

7/16489

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-3873
Konu : Soru Önergesi

01.12/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 25.10.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-26179 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait 7/16479, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/16480, İzmir Milletvekili Kamil Erdal SİPAHİ'ye ait 7/16481, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif PAKSOY'a ait 7/16482, 7/16483, Gaziantep Milletvekili Hasan ÖZDEMİR'e ait 7/16484, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/16485, Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU'ya ait 7/16486, Balıkesir Milletvekili Ergün AYDOĞAN'a ait 7/16487, Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/16488 ve Muğla Milletvekili Metin ERGUN'a ait 7/16489 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/16479 (2 sayfa)
2. Görüş 7/16480 (2 sayfa)
3. Görüş 7/16481 (2 sayfa)
4. Görüş 7/16482 (1 sayfa)
5. Görüş 7/16483 (1 sayfa)
6. Görüş 7/16484 (1 sayfa)
7. Görüş 7/16485 (3 sayfa)
8. Görüş 7/16486 (1 sayfa)
9. Görüş 7/16487 (2 sayfa)
10. Görüş 7/16488 (5 sayfa)
11. Görüş 7/16489 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Metin ERGUN
Muğla Milletvekili
Esas no : 7/16489

Dünyada sıkça rastlanan, Ülkemizde de son yıllarda, özellikle de Antalya ve Muğla illerimiz başta olmak üzere Ege Bölgemizde görülen domatesteki "tuta hastalığı" üreticimizi zor durumda bırakmıştır. Bu hastalıkla bir an evvel mücadele edilmezse, telafisi mümkün olmayan boyutlara ulaşılacaktır. Bu bağlamda;

SORU 1) Ülkemizde yaş meyve sebze ihracatının yansını oluşturan domateste; halk dilinde domates güvesi olarak da bilinen ve domateste büyük oranda verim ve kalite kaybına neden olan "tuta absoluta" zararlısına karşı herhangi bir önlem alındı mı?

CEVAP 1) Domates Güvesinin (*Tuta absoluta*) varlığının ülkemizde ilk kez Ağustos 2009'da İzmir'de tespitinden itibaren Bakanlığımız tarafından zararlının mücadelesine yönelik ivedilikle bir dizi çalışma başlatılmıştır. Bunlar;

- 1) Mücadelesinin nasıl yapılacağını ve mücadelede kullanılabilecek ilaçları da içeren Zirai Mücadele Teknik Talimatı hazırlanarak tüm illere gönderilmiş ve Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü WEB sitesinde de yayınlanmıştır.
- 2) Zararlı sürveylerinde kullanılmak üzere Bakanlığımızca 1025 adet tuzak ithal edilerek keşif sürveylerinde kullanılmıştır.
- 3) Ayrıca ruhsata esas deneme amaçlı 1294 adet feromon ve 3000 adet tuzak için ithal izni verilmiştir.
- 4) Bugüne kadar bu zararlı ile mücadelede kullanım ruhsatı almak üzere Bakanlığımıza 45 adet Bitki Koruma Ürünü için başvuru yapılmıştır. Bunlardan; bir adet feromon ile tuzağının tüm işlemleri bitirilerek ruhsatlandırılmıştır.

Ayrıca zararlıyla kimyasal mücadelede kullanılmak üzere konunun aciliyetine binaen 5 adet aktif maddeye geçici ruhsat verilmiştir. Ruhsat işlemleri tamamlanan 2 aktif madde de ruhsatlandırılarak üreticinin kullanıma sunulmuştur. Müracaatı tamamlanmış diğer ürünlerin ruhsatlandırılması konusunda çalışmalar devam etmektedir.

- 5) Bütün illerdeki üretici, bayi ve reçete yazanlar bu ilaçların domates güvesine karşı kullanımı konusunda bilgilendirmiştir.
- 6) Bakanlığımızca, geçici süreyle ruhsat alınıncaya kadar 2.062.100 adet feromon, 1.606.420 adet su tuzağına ithal izni verilmiştir.
- 7) Biyolojik mücadele amacıyla Hollanda ve İspanya'dan (*Nesidiocoris tenuis*) faydalı böcek ithaline izin verilmiştir. Ülkemizde bu faydalının kullanımına yönelik ruhsata esas çalışmalar tamamlanmıştır.
- 8) Domates Güvesinin ülkemizdeki yayılış oranı zararı ve mücadelesi ile ilgili güncel bilgiler İl ve İlçe Müdürlükleri vasıtasıyla üreticilerle paylaşmakta ve gerekli eğitimler verilmektedir.

SORU 2) Bilindiği gibi sağlıkta "erken teşhis hayat kurtarır" felsefesinden yola çıkarak Avrupa'da çok yaygın bir şekilde görülen, Ülkemizde de yeni yeni zararlarına rastladığımız domatesteki "tuta absoluta" hastalığına erken müdahale için herhangi bir çalışmanız var mı?

CEVAP 2) Domates Güvesinin kontrolüne yönelik yukarıda belirtilen çalışmalara ilave olarak modern sera asgari standartlarının belirlenmesi ile ilgili çalışmalar yapılmış olup, oluşturulan standartlar çerçevesinde mevcut seralarda modernizasyonu ve yeni oluşturulacak seralarda bu standartlar aranacaktır. Modernize edilmiş seralarda havalandırma açıklıklarına tül çekilerek ve sera girişlerinin kademeli olarak zararlının girişini engelleyecek şekilde yapılmasıyla zararlıların seraya girişi engellenebilecektir.

Bakanlığımızın ilgili Genel Müdürlükleri, 81 İl Müdürlüğü, Araştırma Enstitüleri, Ziraat Odaları, Zir Müh.Odası, Sanayi ve Ticaret Odaları, Karantina Müdürlükleri, İl Özel İdareleri, Üniversiteler, Belediyeler ve diğer Özel Sektör kuruluşlarının katılım ve katkılarıyla Domates Güvesi ile ilgili Mücadele Eylem Planı hazırlanmıştır.

Diğer yandan, Domates Güvesi ile Mücadele Eylem Planı çerçevesinde, tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğümüz tarafından Domates Güvesi ile ilgili bir Ülkesel proje hazırlanmıştır. Eylem planı gereği daha yoğun eğitim çalışmaları devam edecektir.

Ayrıca, daha etkili mücadele için üretim sezonu içerisinde örtüaltı bitkisel üretimde biyolojik ve biyoteknolojik mücadele uygulayan üreticilerin desteklenmesine yönelik Bakanlar Kurulu Kararı çıkarılmış olup çalışmalar devam etmektedir.

SORU 3) Gerek seralarda gerekse tarlalarda domates üreticiliği yapan çiftçilerimize bu zararlı hastalıkla mücadele edebilmeleri için kitapçık ve broşürler dağıtarak, ayrıca bilgilendirme toplantıları ve seminerler düzenleyerek bu konuda bilinçlendirme çalışmaları yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 3) Söz konusu zararlının tespitinden hemen sonra sürekli yapılan çiftçi eğitim çalışmalarında bu güne kadar 33.000 çiftçimize eğitim verilmiştir. Toplam 154 Yaş meyve sebze işleme ve paketlenme evinde çalışan 3.292 işçi ve sorumlularına eğitim verilmiştir.

Eğitim amaçlı 70.000 afiş, 150.000 bilgilendirme broşürü ve 40.000 kitap basılarak dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Çiftçilerimizi bilinçlendirme amaçlı televizyon programları yapılmıştır. Ayrıca 8 dakikalık bir tanıtım filmi hazırlanarak, 81 İl Müdürlüğüne gönderilmiş olup, TRT, Tarım tv'de ve yerel kanallarda da yayınlanmaktadır.